

P. 11
34

ANUL II. No. 6 (18)

Nu se imprimează
mai multă acasă.

MAI 1936

APOSTOLUL

— REVISTA DIDACTICA SI LITERARA —

BIBLIOTECĂ
DOCUMENTARĂ
OBASUS PENTRU NEAMȚI

ADMINISTRAȚIA : CERCUL DIDACTIC PIATRA-N.

A P O S T O L U L

REVISTĂ DIDACTICĂ ȘI LITERARĂ

APARE ODATĂ PE LUNĂ
SUB INGRIJIREA CERCULUI DIDACTIC PIATRA-N.

Comitetul de conducere și colaborare:

V. GABOREANU, S. PURICE, C. LUCHIAN, V. SCRIPCARU,
EUFR. SĂVESCU, ION DRAGAN, C. TURCU, V. ANDREI,
I. TĂZLĂOANU, EUFR. MANOLIU, ALEX. GHEORGHIU,
M. AVADANEI, D. HOGEA, V. DORNEANU, TEOFAN
MACOVEI, N. PODOLEANU, I. PAPUC, D. ȚIPA,
M. STAMATE, I. RAFAILĂ, I. STROIA.

S U M A R

Prin meleaguri nemțene	VICTOR ȚARANU
Școala activă	OCTAV PARFENIE
Viața Colonelului Gh. Roseti Roznovanu	Pr. VICTOR GERVESCU
Privind viitorul	I. PURCARU
Recunoștință lui Creangă	TEOFAN MACOVEI
Insemnări: Invățătorii, Profesorii	MIHAI AVADANEI
Cărți și Reviste	M. A.
Pagina oficială	Revizor școlar S. PURICE

**REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA REVISTEI „APOSTOLUL”
CERCUL DIDACTIC PIATRA-N.**

La această adresă se vor trimite schimbul de reviste, cărți, manuscrisele, recenziile, precum și orice corespondență referitoare la redacția și administrația revistei.

Prin meleaguri nemțene.

Prin poziția sa geografică și prin trecutul său istoric, ținutul Neamț formează o alcătuire unică în cadrul marii societăți românești.

Urmele de veche civilizație tăinuite în straturi tot mai adânci de pământ; mărturiile de legendă și de mituri furișate în afundate văi sau fâlfâind pe mărețe vârfuri de munte; cântecele poporului pornite din văgăuni sau din freamăt de codru și purtate pe cărări de munte sau pe valuri de ape; toate aceste comori diu alte vremuri, stau „cap și incepătură” meleagurilor nemțene.

Relicvele istorice, locașurile de încuinare, umbrele marilor cărturari și priveliștile naturii alcătuiesc la un loc minunatul mozaic, în care strălucesc vremurile unui apus măret, isvoarele de lumină și splendoarea dumbrăvilor pământene cu care a fost dăruit acest ținut binecuvântat de Dumnezeu.

Era firesc dar, ca această regiune să devie cea mai scumpă podoabă a neamului, din care trebuia să se izvodească în artă motive nouă, cu variate nuanțe de pitoresc și de simțire; ori, să germineze mereu suflete și gânduri pătrunse de pietate și de credință pentru un trecut documentar și cu bune tradiții.

De aceea, acest ținut, cu întreaga lui viață românească, a devenit cel mai mult cercetat și colindat de specialiști și vizitatori; de turiști și simpli trecători; a fost zugrăvit de meșterii scrisului, admirat de cărturarii zilei și cântat de poeți. Iar aceia care s-au desprins din acest mediu, plecând în alte părți din țară, poartă mereu în sufletele lor neliniștea nostalgiei acestei regiuni nemțene.

Fiecare colț al ținutului stă mărturie nepieritoare pentru orice ochi înțeleghător și pentru orice suflet curat, care se apropie să descifreze și să se incânte de adevar și frumos.

* * *

Peste vecnea cetate getică Petrodava, pomenită de vechiul geograf Ptolomeu, s'a ridicat cu vremea târgul Piatra, loc plăcut voevozilor noștri, unde Ștefan cel Mare a înălțat biserică Sf. Ioan cu turnul ei de observație, care străjuește ca o poruncă veșnică la poalele a trei munți frântini: Cozla, Petricica și Cernegura, privind în lungul Bistriței cea purtătoare de plute și răscolută de torente.

In altă parte, trecând peste apa Cracăului, la Ozana cea limpede odinioară, străjeri străini au construit Cetatea Neamțului, cuibul de mai târziu al lui Ștefan cel Mare și al lui Cantemir Bătrânul, cetate care a invins trufia lui Mohamed și infânfarea lui Sobieski.

In susul Bistriței, sub frunțea muntelui sfânt, Ceahlăul, cnejii Cantacuzini au ridicat Palatul lor de refugiu, pe malul stâng al Schitului.

Si tot astfel, voevozii dându-și mâna cu vlădicii și cărturarii măreni, au înălțat locașuri de apărare și de încinăciune tot odată, la M-rea Neamțului a lui Petru Mușat; Bistrița lui Alexandru cel Bun; Secu, ctitoria lui Nestor Ureche, de pe timpul Movileștilor; Buhalnița lui Barnovschi Vodă, etc.

In aceste locașuri s'au însemnat veleaturile istorice și a luat naștere literatura religioasă. La M-reia Bistrița, unde doarme de veacuri Alexandru cel Bun, s'au scris primele anale moldovenești, în limba slavonă — cuprindând pe scurt evenimentele dintre anii 1359—1506. La M-reia Neamțului s'au scris — între anii 1435—1445 — numeroase cărți religioase slavone de către Gavril Călugărul, fiul lui Urie; și tot aici, Ștefan al Moldovei a pus dieci să isvodească două evangeliare care se găsesc azi: unul la München și altul la Viena.

Ajunsă focal de cultură. M-reia Neamțului dăruiește o serie de cărturi, începând dela harnicul și piosul călugăr Gavril și continuând cu egumenul Macarie, ⁽¹⁾ egumenul Eftimie ⁽²⁾ și tot astfel, ținându-se aprinsă flacără tradiției culturale, până în timpurile de azi ale păstoriei I. P. S. Mitropolit Nicodem al Moldovei.

De aceea, voevozi pioși și monahi cucernici s'au întrecut să înzestreze mănăstirea cu moșii și cu tipografie.

Varlaam marele mitropolit al Moldovei, fiul unui răzeș putnean, își începe la Secu (1610) cariera sa religioasă ajungând egumen al mănăstirii, unde traduce pentru călugării români Scara, scrierea de morală ascetică a Sf. Ion Scărariul și începe, la fel, traducerea în graiul moldovenesc de munte a monumentaliei cazanii : Carte românească de învățatură, dăruită întregii seminții românești, prin care limba română se emancipează de sub tutela slavonismului, infățișând graiul popular moldovenesc cu nuanță nemțean-putneană, grai pe care avea să-l toarne în tipare nouă neîntrecutul Creangă dela Humulești (Amintiri; Harap Alb) și tecucianul C. Hogaș (Pe drumuri de munte; În munții Neamțului).

Prin aceste ținuturi dumnezeești au trăit și au colindat cu rost mulți scriitori, ca : Gh. Asachi, care oglindește peisajul nemțean în Dochia și Traian, Petru Rareș, Turnul Butului; Al. Russo, colecționarul de folklor nemțean, părintele poeziei poporane, care scrie Piatra Teiului, descriind totodată și Piatra Neamțului „cea cu străzi murdare dar cu femei frumoase”; și Piatra Corbului, cu priveliștile încântătoare ale Bicazului. Apoi, Alexandri, prietenul nedeslipit al lui Russo, în plimbările prin munți și pe Valea Bistriței, desgropă comoara cea mai de preț a sufletului poporan, adunând doinele și horele — care au și fost transpuse în muzică întâi de D-trie Vulpian, tot un fiu al județului — precum și baladele : Miorița, auzită dela ciobanul Udrea depe Ceahlău, și Mihu copilul cântată de pădurarul Ștefan Nour din Bicaz.

Pe aici, pe valea Bistriței a Tazlăului și pe cărărt de munte au mai trecut : Al. Beldiman, autorul Jالnicei tragică a Moldovei, care fiind ostracizat, a mai compus și „Stihurile făcute în Tazlău, în vremea încinderii, 1824; apoi N. Gane, cântărețul Toanelor; Al. Vlăhiță (cu pluta dela Dorna la Piatra, în România Pitorească); Gala Galaction, care a prins chipuri și priveliști nemțene în Clopoțele din Mănăstirea Neamț și Agapia veche; M. Sadoveanu în Baltagul și mulți alții.

Din vestigiiile gloriei trecute, ca și din minunatele priveliști ale ținutului, s'au inspirat scriitorii și poeții noștri ca : Al. Hrisoverghi (Ruinele cetății

1) Probabil că acest Macarie ajunge episcop al Romanului și primul cronicar sub Petru Rareș.

2) Eftimie, egumenul dela Neamț, trece în Transilvania unde ajunge Vlădică al Românilor de peste munți.

Neamț); Bolintineanu (Muma lui Ștefan cel Mare); C. Negrucci (Sobieschi și Români); Alecsandri (Dumbrava Roșie; Cetatea Neamțului); M. Eminescu (Mitologicale); G. Coșbuc (Vara pe Bistrița, Cetatea Nemțului); Brătescu Voinești (In pragul apusului); D. Pătrășcanu (Timotei Mucenicul); precum și scriitori străini, ca: Al. Dumas-tatăl în Strigoiul Carpătilor; și Kotzebue: O sănătoare în Moldova.

Și tot spre aceste limpeziuni senine au primit cu nostalgie și alți scriitori: N. N. Pancu (Subt Vulturul Moldovei); Ioachim Botez (Însemările unui belfer: Dela Piatra la Mizil); Damian Stănoiu (Eros în Măuăstire, Pe străzile capitalei); Al. O. Teodorescu (Tămâie și otravă, II); Dragoș Protopopescu (Fortul No. 13) și, așa, încât locurile, oamenii și priveliștile nemțene vor forma veșnice isvoare de încântare sufletească, cu adânci emoții artistice; de meditație și de contemplare, ori chiar de adâncă filosofie așa cum a înălțat cugetarea românească, un alt fiu al județului, Vasile Conta.

Astfel, în cele mai de seamă cărți din literatura română, surprindem imortalizate urmele grăitoare ale unui trecut de glorie și peisagiul nemțean cu viața și oamenii acestui ținut.

După o fugăriă peste meleaguri nemțene, poposind cu gândul în zilele de azi, socotim că în acest minunat colț al țării, toate înjghebările culturale, toate sforțările cărturarilor mari și mici, ca și manifestările celor chemați să slujească în templul artei, nu se vor înstrăina de spiritul animator, construcțiv și creator al unui apus mare și al unei sănătoase tradiții, lăsate nouă ca cea mai scumpă moștenire de marii înaintași.

VICTOR ȚĂRANU

Școala activă.

de OCTAV PARFENIE

Suntem în secolul copilului. În această vreme toate grijile noastre se atîntesc asupra acestei ființe plăpânde și mici, dela care așteptăm învîcere, activitate, nădejde în viitor. Trăim epoca curentelor în pedagogie, când educatorului i se cere o pregătire serioasă, muncă fără pregeț, o gândire proprie și sănătoasă, înlăturând răul dela rădăcina lui.

Școala activă cuprinde patru mari capitole și anume:

1. Fundamentul școalei active.
2. Direcțiile " "
3. Prinzipiile " "
4. Școala activă în românia.

Voi arăta fiecare capitol în parte, după înțelegere și concepție. *Cercetarea caracterelor pedagogice este necesară atât d. p. d. v. teoretic cât și practic.*

Cercetarea științei pedagogice nu atrofiază personalitatea educatorului, ci o ajută să se libereze de sclavia empirismului. Teoria este înaintea practicei, ea face pe educator să se lepede de acele mecanizări ale educației învechite și ruginite ce sunt practicate de când e lumea. Durkheim zice: „Pedagogia caută să pună pe om în libertate. Omul de știință e mai înaintat în cultură ca cel empiric,”

D-l I. C. Petrescu, spune: „să nu primim orice sistem educativ ce ni-l oferă pedagogia, ci învățătorul trebuie să dea o formă specifică românească ideilor, cari se nasc spontan sau vin de aiurea“.

Critica vechiului sistem de educație. Unii pedagogi spun că, sufletul copilului nu este numai intelect, dar și mai mult se afirmă ca sentiment și voință. Sistemul vechiu de educație este sistemul intelectualist, care nu respectă vîrstă copilului. Cu toate că marea pedagog Rousseau, spune că, trebuie respectată vîrstă copilului, puțini pedagogi ascultă spusele lui. Copilul fiind ținut câte 5 ore la școală și fiind silit să memorizeze cunoștințele, care nu sunt potrivite cu vîrstă lui, de bună seamă că nu va mai avea dragoste de școală și nici interes pentru cunoștințe.

Sistemul vechiu educativ ține pe elevi închiși și nu ține seamă de cerințele actuale ale sufletului elevilor. Un mare păcat al școalei este metoda pasivă prin care i se dă copilului să memorizeze cunoștințe mai mult decât poate. Metoda pasivă este mai dezastruoasă pentru educația morală. Morala se poate învăța și prin metoda pasivă, ca toate celelalte studii, dar nici odată prin această metodă nu vei reuși să pui în practică.

Curentele pedagogiei contemporane. Pedagogia contemporană distrugе mai multe curente. Cei cari privesc școala tradițională mai mult sub aspectul ei intelectualist, cer școală în aer liber, sub cuvânt că numai natura liberă, desvoltă forțele copilului.

După modelul acesta s'au înființat vre-o 40 școli în Europa. Conducătorii acestor școli pun în contact direct pe elevi cu natura fizică, cântată de Rousseau și de românci. Acei ce întemeiază sau cer întemeerea ei, mai ales pe ideia pregătirii pentru viață, socotesc că e drumul cel mai bun. Reprezentanții școalei muncii manuale și ai școalelor cetățenești găsesc multe argumente pentru întemeerea școalelor. În fața tuturor argumentelor, atât școala activă îndeosebi pe ideia metodei active, metodă activă în tot ceiace pun în funcțiune germanii făpturii umane. Școala activă are două caractere: a) metoda activă, b) desvoltarea integrală a ființelor celor ce trec prin ea, în vederea formării de personalități.

Școala activă continuă firul pedagogiei clasice prin creștinism, renăștere și marea revoluție Franceză din 1879.

Școala activă ține seama de tot ceiace constituie esența biologică, psihică, etică și socială a copilului și caută să fixeze, să desăvârșească tot ceiace au bun ele variantele individualități, pregătindu-le a deveni personalități active, atât în lumea materială cât și în cea spirituală.

Fundamentul școalei active. Trecutul pedagogic e în strânsă legătură cu prezentul și de aceea nu putem creia o școală a viitorului decât sprijinindu-ne pe trecut. Deci trebuie să cercetăm trecutul pedagogic pentru că ne ajută să evităm o mulțime de căi greșite în practică și de principii în teorie, pe de altă parte ne descopere drumuri bune. Să vedem contribuțiile mai însemnate ale trecutului pedagogic în fundamentarea școalei active.

Metoda activă a lui Socrate. Socrate se mărginea la deschiderea adevărului prin întrebări și răspunsuri. De la el ne-a rămas

forma „euristică”. Munca era considerată de Socrate ca un element indispensabil pentru progresul social. Renașterea poate fi socotită ca preludiul scoalei active. Pentru că în locul metodei deductive, se folosea metoda inductivă în locul autorității, libertatea etc.

Patru filosofi din timpul renașterii își leagă numele de începuturile scoalei active. Primul e *Rabelais* (1483—1553), în a cărui operă putem vedea însemnatatea pe care o dă jocului, experienței excursiilor și lucrărilor manuale. Al doilea filosof este *Montaigne* (1533—1592), care se ocupă cu probleme de educație, spunând că totul să se învețe din plăcere. Școlarul nu trebuie numai să reciteze lectia, ci să și exercite: să repete lucrând-o. Al treilea e *Bacon* (1561—1616), care a arătat însemnatatea metodei experimentale în științele naturii. El spune, că numai observația și experiența conduc pe om la adevărată cunoștință. Al patrulea e *Descartes* (1596—1650), care spune că nimic nu este adevărat dacă n'a fost confirmat de propria noastră rațiune.

Comenius și *Locke*, cu privire la renaștere, spuneau că, este considerată ca temeiul istoric al scoalei active, prin influența ce-au exercitat-o în chip indirect asupra pedagogiei.

Comenius (1592—1671), este primul pedagog hrănит din atmosfera renașterei. El a scris „*Didactica magna*” în care spunea că, omul trebuie să cunoască și să examineze lucrurile prin el însuși, nu prin observații și mărturisiri streine. În operile lui Comenius se găsesc multe elemente ale scoalei active.

Locke (1632—1704), care dă o mare însemnatate activității și copilul trebuie să fie mereu ocupat, dar în mod liber. Rousseau arată atât de frumos rostul lucrului manual și al exercițiilor fizice. Spune că, educația să se facă în natură. Opera lui de seamă este „*Emil*”. El împarte educația în mai multe perioade.

Un alt pedagog care a sintetizat toate ideile bune din pedagogia veche a fost *Pestalozzi* (1740—1828).

Scoala activă a lui Pestalozzi. Pestalozzi deosebește trei forte fundamentale la ființa omenească și anume: forța fizică, intelectuală și cea morală. Dă o mare însemnatate intuiției. El spune că nu e de ajuns ca omul să aibă multe cunoștințe, ci câte le are să le pui bine în practică.

Fichte (1762—1814), ca și Pestalozzi, pune preț pe munca în grădină, atelier, laborator, exerciții fizice în scopul culturii rațiunii. Deasemenea cere respectarea individualității și formarea de personalități.

Fröbel (1772—1852), spune că educatorul trebuie să țină seamă de înclinările copilului și trebuie să-i cultive toate forțele înăscute.

Hebert Spencer (1834—1903). Cu Spencer întrăm în epoca contemporană, Făcând o privire asupra trecutului pedagogic, observăm că, ideia scoalei active odată ce-a luat ființă a rămas neturburată vână astăzi. Scoala activă în practică e nouă, dar în teorie e veche. Ea cere un număr mic de elevi și e nevoie de mult material didactic.

Fundamentul filosofic al șc. active. Mulți pedagogi spuneau că între filosofie și pedagogie există o strânsă legătură și că filosofia este baza pedagogiei din motivul că cei chemați a stabili norme

pedagogice. trebuie să aibă o cultură filosofică. Filosofia stă în strânsă legătură cu viața culturală și socială. Filosofia răsare din frământările vieții și viața își îndreaptă pașii după cele arătate de filosofie.

Filosofia voluntaristă. Din „Primatul rațiunii practice“ a lui Kant, răsare voluntarismul lui Schopenhauer, Nietzsche, Paulsen, etc. și activismul idealist a lui Fichte. Voluntarismul lui Schopenhauer (1778–1866), caută să dovedea svă că se poate cunoaște și lucrul *in sine*. Cunoscând esența proprie a ființei noastre, care nu este altceva, ceeace ne împinge spre existență, adică voința de a trăi, din care derivă toate funcțiunile noastre. Caută să dovenească că, voința ca lucru *in sine* constituie esența intimă, adevărată și indispensabilă a omului, dar *in ea însăși*, asta fără conștiință, căci conștiința este determinată de intelect.

Voluntarismul lui Paulsen, care are aceeași concepție ca și Schopenhauer, spune că, voința stăpânește: percepțiunea, determinând: atenția, memoria, mersul ideilor și într'un cuvânt întreaga viață sufletească. Voluntarismul lui Schopenhauer, Paulsen, este biologic, dar filosofia lui Fiche ne îndrumă către un activism idealist nu biologic. Filosofia voluntaristă are și o parte constructivă *in ceeace privește problema școalei active*, pentrucă spune, că, pe copil să-l lași *in aer liber* să-și desfășoare energia, etc.

Fundamentul biologic al școalei active. O mare greșală fac unii pedagogi, cari încearcă să întemeeze sistemul de educație pe funda-mentul biologic, pentrucă biologia nu e singură. Biologia este folosi-toare, că ne arată legile de dezvoltare ale vieții organice. Principiile biologice se aplică mai mult *in prima perioadă a dezvoltării omului*. Copilul se dezvoltă făcând mai multe mișcări, de aceia școala activă dă o deosebită atenție lucrului manual, gimnasticei, jocurilor și exercițiilor.

Fundamentul psihologic al școalei active. Mai mulți pedagogi sus-tineau că, educația să fie naturală. Rousseau zicea: „Obseară natura și urmează drumul pe care-l arată ea.“

Pestalozzi, Fröbel, spuneau că, educația să se întemeeze pe tendință naturală a copilului, pentru joc și pentru munca manuală. Herbart a căutat să întemeeze pedagogia pe psihologie, pentrucă sufletul copilului are o individualitate proprie deosebită de a adultului. Psihologia și pedagogia au creiat o ramură aparte, psihologia infan-tilă sau pedologie. Înainte se credea că, copilul este o ființă receptivă, dar s'a dovedit că este o ființă activă, căci numai prin activitate se dezvoltă.

Problema activismului vieții sufletești se clarifică bine prin teoria imaginilor Kinestetice, fără de care conștiința n'ar fi capabilă să exerce o mișcare. Din cele spuse până acum se poate vedea necesitatea de a face un învățământ activ, pentrucă activitatea este una din caracteristicile esențiale ale vieții sufletești.

Fundamentul sociologic. Conștiința individuală s'a născut trăind *in societate*. Idealul educației trebuie să corespundă idealului *spre care aspiră societatea* *in necontenita ei devenire* și acest ideal este personalitatea morală, maximală. Fiecare școlar, fiecare clasă, trebuie să fie un loc de activitate nu de trăndăvie, Sistemul conducerii de

sine al claselor și chiar al școalei întregi a dat rezultate bune, nu numai la noi, ci și în alte țări. D-l I. C. Petrescu a propus ca să se introducă studiul sociologiei în școli.

Directivele școalei active. Noțiunea de activitate. Școala activă are activitate psihică umană. Sufletul este capabil să săvârșească o activitate sub două forme: a) una care se traduce prin mișcările corpului și b) alta care rămâne localizată în suflet. Între activitatea corporală și psihică e o strânsă legătură. Starea organismului fizic are o influență foarte mare asupra activității sufletești. Juvenal a spus: „Mens sana in corpore sano.“ Activitatea este de două feluri: liberă, în care elevul nu simte nici un efort și activitatea silită care este invers. Școala activă înlătură activitatea silită.

Concepția materialistă sau utilitaristă a șc. active. Pragmatiștii, spun că, conștiința nu este despărțită de interesele vitale ale omului, ci este o funcțiune a vieții cu scopul de a servi acesteia.

Utilitarismul, spune că, acela e bun, care este bun pentru toată lumea. Utilariștii recunosc însemnatatea și utilitatea ideilor și sentimentelor morale, dar socotesc că prin activitatea practică se pot cultiva și acestea. O greșală tot asa de mare fac partizanii școlii muncii, când socotesc că se poate face în școală o specializare profesională. În potriva utilitarismului și profesionalismului luptă mai toți pedagogii șc. active.

Concepția integrală a șc. active nu lasă nici unul din elementele esențiale ale individului în părăsire. Tot deasemenea și fundaționul filosofic ne conduce la aceeași concepție integrală. Statul german a dat ordin ca întreaga viață școlară să fie pusă în slujba școalei active.

În Olanda mișcarea activistă a fost bine accentuată de Ligthart, care dă o dezvoltare însemnată intuiției, care constă în punerea în contact direct a copilului cu lumea, adică natura și societatea. În Belgia cel ce-a transformat școala într-o școală activă a fost Dr. O. Decroly. În Italia a fost D-na Dr. Montessori, a produs o mișcare puternică în favoarea școalei active, care pune mare preț pe principiul libertății. În Franța Fontegne, spune că, în școală trebuie să se facă educația armonioasă. Tot deasemenea în Elveția se remarcă accentuarea concepției integraliste. În Suedia mișcarea pentru școală activă a fost atâtată de Ellen Key, care spune că, ființa copilului trebuie respectată ca o „majestate“. Spune că, copilul trebuie lăsat liber. În Anglia nu e propriu zis școală activă, dar totuși se apropie că cultivă mișcări în aer liber și lucrări manuale. Deci școala activă s'a experimentat în toate țările.

Principiul activității proprii, este cel mai important în școala activă, că poate să procure fericirea. Diesterweg spune: „maestru al educației este acela care știe să conducă pe școlar spre activitatea proprie“. Tot același lucru îl susțin și alți pedagogi. Educatorul trebuie să țină seamă de lucrul ce-l dă elevilor, să corespundă puterilor lor.

Scoala activă pune preț pe efortul spontan.

Metoda activă se aplică și în educația fizică. Metoda activă cere dar ca învățământul să renunțe la placerea de a expune lecția,

când elevii sunt în stare să găsească ei însăși cunoștințele. Aceiaș metodă activă se aplică pentru înrăurirea și moralizarea voinței. Trebuie să cultivăm la copii deprinderea faptelor morale și religioase. Să deprindem pe copii a merge lângă biserică și ajuta pe deaproapele său, să fie milos cu ființele, adică cu animalele și să se obișnuiască cu curățenia.

Principiul activității practice. Psihologia practică are de făcut ca intuițiile să fie precise și durabile. Noțiunile devin mai clare. Activitatea practică este un izvor de virtuții morale, pentru că elevii săcănd lucrul împreună se ajută unul cu altul, ajutând la dezvoltarea vieții sufletești. Activitatea practică în școală se prezintă prin: grădină școlară, atelier și laborator. În grădina școalei, trebuie să fie material de intuiție pentru toate studiile posibile. În atelier se vor lucra corpuri geometrice din argilă, lemn, carton și hârtie, etc. Laboratorul școlar ajuta la pătrunderea mai adâncă a fizicii și a chimiei. Este bine ca școala să aranjeze diferite șezători, unde copiii să joace diferite jocuri, să cânte, să se citească compozițiile elevilor, etc.

Principiul intuiției. Intuiția e baza cunoștințelor; numai dela intuiție poți ajunge la abstract. Necesitatea intuiției se observă și la adult, căci citind o piesă teatrală, dorește a vedea-o și reprezentată. Intuiția se cultivă și prin exercitarea simțurilor. Iar simțurile se dezvoltă prin desen, lucru manual etc. Adevărata intuiție se face în natură. E bine ca elevii să facă excursii pentru că ei ce văd, să reproducă prin modelaj, desen, etc.

Sunt însă diferite lucruri sau ființe pe care nu le poți intra în natură, de aceia școala trebuie să aibă un muzeu împărțit pe materiile de învățământ, astfel intuiția se va face ori când.

Principiul educației naturale. Educația naturală va trebui să țină seamă de înclinările copilului și individualitatea lui. Școala activă dezvoltă funcțiunile sufletești ale copilului, și-l pregătește pentru viață.

Școala activă în România. Unii pedagogi susțin, că e o mare greșală că se împrumută ideia pedagogiei streine, această susținere pleacă de acolo că nu face distincția între teoria pedagogică și practică, pedagogia între pedagogie și educația între știință și tehnica ei.

Dacă n'am împrumutat idei pedagogice, ar trebui să luăm experiențe de la copil, trecând prin multe erori și ajungând la același adevăr. De aceia e bine ca să cunoaștem pedagogii, ca: Comenius, Lòke, Rousseau, Pestalozzi, Fröbel, Herbart și alții, ca să vedem principiile lor asupra educației.

Și la Români s-au găsit cărți în care se văd câteva idei din principiile școalei active; ex. lucrarea lui I. P. Eliade, care spune că, educația trebuie să desvolte în copil toți germanii și să pună în activitate puterile și facultățile sale. O altă lucrare e a lui D. Costanțescu, la Hotin 1882, care dă importanță excursiilor. În programa fixată prin legea școlară din 1893 s-au introdus câteva ocupații practice ca: desenul, muzica, gimnastica, lucrul manual, și a.

In anul 1899, Ministrul Instrucțiunii Publice Haret, introduce în lege ca învățământul rural să aibă un caracter pronunțat practic, agricol și industrial. În școală a început să se dea o mare importanță intuiției, care era potrivită ca principiu de învățământ. N. Moisescu,

În lucrarea „școala veche și școala nouă” spune că, elevul în școala veche era pasiv, reproductiv, pe când în școala nouă e activ și productiv, căci i se pun mereu întrebări. Deasemenea D-nii prof. univ. C. Rădulescu-Motru și G. G. Antonescu, dela Univ. din București, fac mereu experiențe, spre a se aplica metoda activă. Casa școalelor prin editura de cărți a înlesnit aplicarea principiilor școalei active.

Școala activă după războiu. După războiu a apărut multe lucrări care tratează probleme școalei active. D-l prof. S. Mehedinți, în lucrările „Altă creștere” și „Școala Muncii”, spune că: munca manuală e singura cale pentru a dobânde o învățătură puternică, întărand timpul cât și sufletul. D-l Nisipeanu, în concepția activistă spune că interesul viu este echivalent cu sentimentul plăcerii. D-l G. Tăbăcaru, găsește că școala activă, a fost pregătită de educația estetică. D-l prof. G. G. Antonescu, are multe lucrări și a ținut multe conferințe cu privire la problema școalei active.

Activismul unei școale reiese din aplicarea sintetică a tuturor principiilor și din atitudinea educatorului față de elevi.

Principiul activității proprii s'a aplicat în deosebi pe domeniul educației intelectuale; chiar școala primară e primul lăcaș de învățătură.

Pentru a se putea aplica metoda activă s'a recurs la întocmirea unui orar, în care obiectele urmează unul după altul, după gradul de oboseală.

Mai sunt și alte piedici și anume: numărul prea mare de elevi, lipsa localului de atelier, muzeu, laborator, grădină școlară etc. Dar totuși s'a aplicat metoda activă care dă rezultate destul de frumoase.

Ceiace preocupă mai mult școala activă este de a forma oameni stăpâni pe sine, pe viață. Idealul sc. vechi, era atrofierea forțelor naturale cu care Dumnezeu înzestrase pe copil.

Idealul școalei active este idealul umanității în genere, ea vrea să formeze, să desvolte, să întărească, ceiace natura a sădit în germenul uman.

Viața Colonelului Gheorghe Roseti Roznovanu.

Încă de prin secolul al XV s'a stabilit familia Roseti în țările Române. Origina ei este genoveză 1) Din familia aceasta întâlnim în istorie pe vremuri slujbași la Constantinopol, trimiși de voevozii Români. Pe la anul 1673 întâlnim pe cel dintâi Domn în țara Muntenească din această familie pe Anton Roseti 2). Grosul familiei Roseteștilor ia o mare extindere în Moldova și Basarabia pe la începutul secolului al XVIII. Au ocupat diferite funcții pe lângă Divanul domnesc: Vistiernic, Vornic, Logofăt, Hatman etc. Acum vine întrebarea, de ce această familie și-a adăugat diferite supranișe: Roznovanu, Solești (din care a ieșit Doamna Elena Cuza), Sânduleni, Tețcani, Patrașcani, Bălănești, Pașcanu etc.? Cea mai însemnată ramură din Rosetești

1) A se vedea schița Neamului Roseteștilor în biserică din Roznov, alcătuittă de d-l Petre Roseti Bălănescu.

2) După influența slavonă și zicea „Anton Ruset”.

s'a stabilit în satul Roznov și cu timpul s'a numit Roseti-Roznovanu. De aci se înțelege că satul Roznov e mult mai vechi decât familia Roseteștilor de când s'an stabilit în țările Române. Acest sat a fost înființat de cavalerii Teutoni pe la 1200 după Hristos, în retragerea lor de la locurile sfinte, prin Dalmația, sudul Transilvaniei, țara Bârsei și Moldova prin valea Oituzului. Suind valea râului Tazlău, cavalerii Teutoni au trecut prin locul numit astăzi „Roznov“. și aci au stabilit prima etapă în Moldova, clădind o curte denumită „Rosenhof“ (curtea trandafirilor). Cu încetul denumirea s'a muiat: Rosenhof—Rosenof, Rosenof—Roznov 1).

Acum să revenim la membrii familiei Roseteștilor cari s'au stabilit în Roznov. După documente cel mai vechiu este Neculai Roseti Roznovanu 1730—1806—vel Logofăt, căsătorit cu Smaranda Hrisoscoles. Neculai Roseti a avut fiu pe Iordachi Roseti Roznovanu 1765—1836 căsătorit cu Pulheria C. Balș. Acesta se bucura de mare trecere pe lângă Țarii Rusiei. Cu toate că avea reședință în Roznov, totuși avea multe moșii atât în Moldova cât și în Basarabia. A ocupat funcțiunile de vel Vistiernic și vel Logofăt.

Iordachi Roseti a avut doi fii, pe Neculai Roseti 1795—1853 -- vel Vistiernic, căsătorit cu Ecaterina Ghica, și pe Alexandru Roseti 1798—1853, căsătorit cu Ruxanda Calimachi. Acesta din urmă a fost Hatmanul Moldovei, și a avut un fiu Gheorghe Roseti Roznovanu 1834—1904 și o fiică Adela căsătorită cu Prințul Al. Ghica

Pe noi ne interesează în expunerea de față — Gheorghe Roseti Roznovanu. Acesta a fost trimis de părinți la Paris, unde a urmat liceul și a luat diploma de bacalaureat.

După aceasta a fost trimis la St. Petersburg unde a urmat școala de Cadeți. Iar de acolo a trecut ca ofițer în Regimentul Garda Călare, având comandanț pe Marele Duce Serghei Alexandrovici Romanov, fratele Țarului Alexandru al III. Venind în Moldova a intrat în armata Moldovenească.

Aceasta s'a întâmplat în anul 1855. În anul 1858 întâlnim un hrițov Domnesc, pe timpul Căimăcăniei Principatului Moldovenesc, fiind Caimacan Prințul Nicolai Conachi Vogoridi, prin care Gheorghe Roset Roznovanu este rădicat la gradul de Căpitan. Iată conținutul acelui hrițov scris cu litere chirilice în limba română :

**„Prințul Nicolai Conachi Vogoridi
„Caimacanul Principatului
„Moldovei“.**

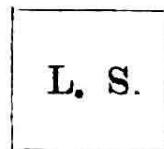
„Să fie știut și cunoscut fie căruia, că Gheorghe Roset Roznovanu, „carile au slujit Patriei în rang de Leitenant, pentru râvna și osârdia ce au „arătat în slujbă și pe lângă buna purtare, L'am înaintit în 13 August anul „una mie opt sute cinci zeci și opt, în rang de Capitan, și precum Eu îl „înaintesc, prin aceasta poronesc tuturor ai Mei supuși, ca să cunoască și „să cinstească pe Gheorghe Roset Roznovanu după cuviință de Capitan, și „nădăjduesc că el în acest rang, la care s'au înaintit, să va purta credincios.

1) A se vedea mai amănunțit acestea în monografia satului Roznov scrisă de subsemnatul,

„și cu bună cuviință precum să cuvine unui adevărat și bun Militar. Spre „adeverirea cărora întăresc aceasta cu a Mă iscălitură și pecete.

ss. N. Conachi Vogoridi

Scris la înaltul ștab
Sub No. 518

15
No. 15

Şeful Inaltului Ștab
Colonel și Cavaler
Mavrudi

NOTĂ. Insignele de pe pecetea Căimăcăniei sunt un cap de zimbru înconjurat de doi delfini.

In armata Moldovenească a avansat până la gradul de Colonel. În războiul pentru Independență îl întâlnim comandant al unei brigăzi de cala-rași și a repurtat multe bravuri recunoscute de Domnitorul Carol I.

Inainte și după războiul Independenții făcea și politică. Fiind partizan al partidului Conservator a fost numit prefect al Județului Neamț pe la anul 1880—1884. Ca militar era Comandantul Regimentului 8 Calarași din Roman. În calitate de prefect al județului Neamț a fost un adevărat gospodar, înzestrând județul cu drumuri frumoase și trainice, a căror trainicie se vede și astăzi. Așa de pildă șoseaua Bacău—Piatra-N.—Prisăcani, precum și șoseaua Târgu Neamț—Dobreni—Roznov—Tăzlău—Moinești—Bacău. Despre meritele Colonelului Gheorghe Roseti Roznovanu ca prefect, M. S. Regele Carol II în conferința administrativă din primăvara trecută, a dat ca exemplu de prefect gospodar pe Colonelul Gheorghe Roseti Roznovanu de la Neamț.

Pe la anul 1890-1892 sub guvernarea lui Lascăr Catargiu, a fost Președintele Camerei Deputaților.

Regele Carol I admirând calitățile superioare ale Colonelului Gheorghe Roseti Roznovanu, în anul 1896 cu ocazia încoronării Țarului Rusiei Nicolai II Romanov, i-a dat înaltă delegație să-L reprezinte la încoronare.

Ca punct culminant al activității sale, Colonelul Gheorghe Roseti Roznovanu și-a îndreptat gândul și la Biserică. Între anii 1890—1892 a rădicat o biserică mareată de piatră în satul Roznov, prevăzută cu un cavou care rar se întâlnește în întreaga lume ¹⁾. În cavoul acestui sfânt locaș a adus toate osemintele familiei Roseti Roznovanu care se găsiau îngropate într'un cavou lângă Sfânta Mitropolie din Iași. Între aceste oseminte erau și rămășițele prea iubitului său fiu Alexandru Gheorghe Roseti Roznovanu fost sublocotenent în Regimentul 8 Calarași Roman, decedat la anul 1884. Biserica a fost înălțată în memoria părintilor, moșilor, strămoșilor și a prea iubitului său fiu. De aceea poartă hramul, pe lângă Sf. Neculai patronul străbunului său, și sfântul Alexandru patronul prea iubitului său fiu Alexandru.

Colonelul Gheorghe Roseti Roznovanu a murit la anul 1904, iar soția sa Alexandrina născută Ioan Câmpineanu, a murit la anul 1907.

Biserica s'a sfînțit deabia în anul 1915 Iunie 12, când scriitorul acestor rânduri, întreținut de fondatorul bisericii în seminarul Sf. Gheorghe-Roman, Seminarul Nifon-București și Academia teologică din Kiev-Rusia unde a obținut titlul de licențiat în teologie în anul 1902, a venit la Roznov de la

¹⁾ Prepararea materialului a început să o facă încă din anul 1884, cioplind piatra cu o numerosă colonie italiană de cioplitori artiști.

biserica Domeniului Coroanei „Bicaz“ și a ocupat postul de preot ajutor al bisericii „Roznovanu“, îndeplinind prin aceasta o datorintă sfântă față de părintele său sufletesc. Ca preot paroh era tatăl meu Ecenom Costachi Gervescu.

Colonelul Gheorghe Roseti Roznovanu și soția sa Alexandrina s-au bucurat de mari atențuni din partea capetelor încoronate.

Așa Tarul Rusiei Nicolai II a donat bisericii din Roznov o icoană pictată pe argint în memoria augustului său tată Tarul Alexandru III. Icoana închipuese pe „Sf. Alexandru Nevschi“.

Marele Duce Serghei Alexandrovici comandantul Regimentului Garda Calare împreună cu toată ofițerimea acelui Regiment, din care a făcut parte ca Tânăr, Colonelul Gheorghe Roseti Roznovanu, a donat bisericii din Roznov o icoană cu chipul „Bunei Vestiri“ pictată cu deosebită artă pe argint.

Pe lângă acestea a mai primit daruri de la Regina Elisabeta: Un rând de sfinte Vase pentru sfintele daruri, de argint suflate cu aur și un rând de sfinte acopereminte lucrate în fir de aur friavolite cu petre scumpe și mărgărinte, cu următoarele dedicații cusute de Insuși Regina Elisabeta:

„Insoțit-am fie-care împunsătură cu o rugă și urare pentru „sănătatea „Alexandrinei“. 1)

Pe alt Sf. Acoperemint Regina Elisabeta a cusut cu fir de aur următoarele versuri din V. Alexandri:

„Înșirate mărgărinte pe lungi fire aurite; Pân-ce dorul bietei mume, va 'neata de-a plânge 'n lume“ (ss) „Elisabeth“.

Tot Regina Elisabeta pe un Sf. Acoperemânt de fir de aur a cusut următoarele nume scumpe Augustei Sale inimi: „Ity, Mary, Josephine, Elisabeth“. Aceste auguste nume aduc spre pomenire veșnică în biserică Colonelului Gheorghe Roseti Roznovanu pe unica fiică iubită Principesa Maria a Regelui Carol I și a Reginei Elisabeta, pe care au perdut-o în vrâstă de 3 ani.

Suferința Lor pe de o parte, prin perderea unicei Lor fiice Principesa Maria și suferința d-lui și a d-nei Alexandrina Gheorghe Roseti Roznovanu prin perderea unicului fiu Sub-locotenent Alexandru Gheorghe Roseti Roznovanu, au unit durerile și balsamul sfânt prin darul adus de Regina Elisabeta bisericii „Roznovanu“, mi-aduc aminte a alinat cu prisosință suferița d-lui și a d-nei Roznovanu.

Un lucru e de regretat pentru noi Nemțenii, că după toate străduințele sale, atențiunile Inalte de care s-au bucurat, și acum în urmă Inalta atențiune a M. S. Regelui Carol al II în ocazia conferinței administrative, în care a dat de exemplu tuturor activitatea prefectului Roznovanu de Neamț, înzestrând județul cu drumuri ce și acum sunt rezistente, politicianii au schimbat numele Căii Colonel Roznovanu din Piatra-N. în acea de „Eduard Mirto“. O tempora o mores!

O singură mângăere avem că s'a așezat în grădina publică din Piatra-N., lângă biserică Sf. Gheorghe, bustul Colonelului Gheorghe Roseti Roznovanu fost prefect de Neamț.

1) D-na Alexandrina Gh Roseti Roznovanu era bolnavă de cancer din care cauză a și murit la anul 1907.

Recunoștința și cuvântul august rostit de M. S. Regele Carol II să fie spre învățătură tuturor prefectilor și în special jud. Neamț, ca să readucă la vechea numire: „Calea Colonel Gheorghe Rosetti Roznovanu“.

Incheind aceste rânduri, provocat fiind de Augusta atențione pentru acela care a fost părintele meu sufletesc și al întregului județ Neamț din punct de vedere gospodăresc și religios, nă îndrept către cel a tot Puternic cu o rugă pentru M. S. Regele Carol al II-lea.

ECONOM VICTOR GERVESCU
pensionar

Privind viitorul.

Timpurile în care trăim sunt tulburi. Nesiguranța zilei de mâine stăpânește pe fiecare, când privește în viitor. Ce va fi mâine, poimâne, peste o săptămână, o lună, un an, e un semn de întrebare.

Pe cerul lumii plutesc nori negri, care amenință pacea dela o zi la alta. Dacă răsboiul Italo-Abisinian pare a-și anunța sfârșitul, Europa e în fierbere și la Estul Asiei nesiguranța și certurile domnesc de multă vreme.

Toate statele Europei se înarmează pe întrecere iar populația este pregătită pentru viitorul răsboiu, care va angaja în luptă nu numai armatele țărilor beligerante, ci întreaga suflare omenească. În momentul declarării răsboiului țara întreagă va fi un teritoriu de operații. Avioanele vor duce arma chimică în toate colțurile și vor împăra moartea.

Poporul nostru aflându-se în granițele lui firești, desigur că nu are a-și apăra decât hotarele țării.

Se prea poate însă să avem și noi un răsboiu ofensiv, tratatele și legăturile cu celealte țări amice obligându-ne la ajutor reciproc.

Trecutul a dovedit că un răsboiu nu se câștigă numai cu armele cele mai perfecționate și cu un material abundant. O armată și o națiune cu moralul ridicat și pregătită de a suporta cu tărie toate necazurile până la urmă a învins în totdeauna. Probă, suntem noi poporul Românesc, care cu un armament inferior față de cel al înamicilor noștri, cu o pregătire tehnică poate nu la înălțimea lor, am câștigat datorită entuziasmului și moralului ridicat al armatei și populației noastre.

Era un suflu unic în sufletele tuturor, porneau cu gândul să desrobească Ardealul, frumosul Ardeal, ce de un mileniu și mai bine aștepta ziua desrobirei, ziua liberării de sub un neam care vroia să-l înghită.

Dar această pregătire morală a armatei și populației s'a făcut într'un timp îndelungat. O serie întreagă de scriitori și poeti, au pregătit sufletul Românesc în direcția aceasta; iar istoricii neamului

neamului au răspândit și popularizat ideia națională și drepturile românilor asupra Ardealului și celelalte ținuturi Românești. S-o recunoaștem însă și cine n'o recunoaște nu judecă drept că învățătorii au contribuit în cea mai mare parte la această pregătire. Nu era ocazie, nu era sărbătoare la care învățătorii răspândiți pe toate meleagurile țării, să nu vorbească însuflați de frații de peste hotare aflați sub juguri străine, care așteptau ajutorul și ziua desrobirei.

Zi de zi au sădit acești umili slujitori ai neamului sentimentul patriotic în sufletul poporului și au pregătit multimea pentru marele răsboiu, care ne-a adus întregirea. Dacă scriitorii, poeții și istoricii căuta a-și pune sufletul și cunoștințele lor la dispoziția poporului prin scrierile lor pline de patriotism și curaj, nu e mai puțin adevarat că învățătorii au fost acei cari au răspândit și popularizat aceste scrieri. Începeau serbarele și toate manifestările școlare și culturale cu „Imnul Regal” după care urmău acele cântece patriotice care s-au confundat cu însuși sufletul poporului nostru: Des-teaptă Române, Trei culori, La arme, Ardealul ne cheamă, etc. la care se sguduia și se forma sufletul poporului pentru actul întregirei.

Vilhelm I, Impăratul Germaniei a spus că răsboiul cu Franței dela 1870—71, în care a luat Alsacia și Lorena, l-a câștigat datorită însuflării și muncei învățătorilor Germani. Si-au făcut și învățătorii noștri cu prisosință datoria, și au contribuit cu suflet și sânge la întregirea neamului. Când a sunat goarna și clopotele bisericilor răspândite pe meleagurile micei României, chemând ostașii la luptă, învățătorii în fruntea flăcăilor din sate au plecat plini de elan și avânt înbărbătându-i și îndemnându-i la datorie.

Idealul acelei generații s'a împlinit. Cu sângele ce a curs, cu necazurile ce au suferit, întregirea României s'a făcut. S'au scurs de atunci aproape 20 ani. Timpul a trecut repede și cu el altă generație și alt ideal apare. Avem datoria sfântă de a întări și înfrumuseța această Românie Mare, dar avem mai ales datoria de a o păstra aşa cum ne-au lăsat-o.

Suntem nedemni de înaintașii noștri, dacă am ceda o centimă din ce ne-au lăsat. Asupriorii de eri, plâng mereu după provinciile care au întregit țara noastră și se pregătesc de a le lua din nou în robie.

Trebuie să veghem. Trebuie să ne pregătim.

Statul face sforțări cu înzestrarea și dotarea oștirei cu un armament modern. Pe lângă această pregătire, trebuie făcută și pregătirea populației pentru a suporta și duce la bun sfârșit un eventual răsboiu. Se organizează pe întreg cuprinsul țării conferințe, cursuri de apărare contra gazelor de luptă, se studiază dotarea populației civile cu mijloace de protecție individuală (măști contra gazelor și alte aparate de protecție) și se dau îndrumări și directive pentru construire de adăposturi pentru protecția colectivă contra armei chimice. Toate se fac în scopul de a pregăti multimea în această direcție. Oameni cu dragoste de țară și cu griji pe viitorul ei, au început pe ici, pe colo acțiuni de pregătire a populației în sensul sufletesc.

Am avut chiar în Piatra Neamț, o conferință de toată frumusețea intitulată „Amintiri din Răsboiu” a D-lui Dr. I. Jianu din București, care ne-a vorbit de multe lucruri din răsboiul trecut, a arătat multe din necazurile și lipsurile ce au avut de îndurat ostașii noștri, a accentuat însă curajul și moralul ridicat al acestora.

In încheerea ce a făcut-o D-l Dr. I. Jianu a spus între altele această frază ce mi-a rămas adânc întipărită în suflet „Răsboiu va veni, nimeni să nu se îndoiască de aceasta, el trebuie să ne găsească pregătiți. Să avem sufletele formate pentru a-l suporta și vom învinge”. Frumos îndemn! Să luăm aminte. În această pregătire a sufletelor mulțimiei ne revine și nouă învățătorilor partea de contribuție și poate cea mai mare. Dela noi se cere a răspândi în sufletul poporului întins pe meleagurile țării, sfaturile și bunele povești în sensul arătat.

Și vom face-o cu toată inima și dragostea ce purtăm acestei țări. Vom căuta a fi și noi la înălțimea înaintașilor noștri. Nu vom precupeți munca noastră, fiind vorba de cele mai scumpe și sfinte datorii față de patrie.

Va trebui însă să ni se facă și nouă odată dreptate. Munca noastră nu e pălită la justa ei valoare.

Salarul unui învățător dinaintea răsboiului îi oferea un trai omenesc.

Astăzi cu 1677 lei s'au 2228 lei cât sunt plătiți cei ce își incep cariera, nu se mai poate trăi nici cel puțin modest. Am fost lăsați înafară de legea armonizării, chiar dela punerea ei în aplicare, iar cele 3 curbe de sacrificiu neau ciuntit mereu bietul salar, făcându-l neputincios de a mai oferi un trai liniștit. Scumpirea vieții în ultimul timp îl face și mai neputincios.

Actualui Ministru D-l Dr. C. Angelescu s'a străduit și se luptă ca un erou pentru drepturile noastre. Ne-a obținut sporurile de gradație și cele cuvenite înaintărilor. Domnia-sa a cerut să fim puși în legea armonizării și sigur că dacă l-am avea încă câțiva ani în fruntea Ministerului Instrucțiunii Publice ar obține și acest lucru.

Acest lucru trebuie să-l cerem însă cu toții, atât în congresele și asociațiile noastre profesionale cât și prin presa și chiar opinia publică a acestei țări.

Să înțeleagă odată cei ce se perindă la conducerea acestei țări că dacă avem datorii pe care ni le facem cu prisosință, trebuie să ni se ofere mijloacele de a trăi la înălțimea chemării ce o avem în această țară.

I. PURCARIU

Invățător Doamna-Piatra-N.

Recunoștință lui Creangă.

Din „amintirile” sale, știu că Ion Creangă s'a născut la 1 Martie 1837, ceiace înseamnă că la 1937 se împlinește 100 de ani dela nașterea prozatorului.

Aceste socoteli, desigur, au îndemnat pe câțiva fruntași din viața noastră culturală, să se gândească la chipul cum se vor comemora cei 100 ani, acum, când opera lui Creangă a trecut granițele țării, făcându-ne nume bun tocmai în „posomorîta Anglie”.

Actualul Mitropolit al Moldovei I. P. S. S. Nicodem, fiul județului nostru, în înțelegere cu d-l L. Mrejeriu, căruia i se datorește inițiativa, au hotărît să se ridice lui Creangă un monument, care să se inaugureze odată cu centenarul nașterii.

Nouă dascălilor, depe meleagurile copilăriei marelui „discrētor de frunți”, nu se revine vreo datorie, în urma acestui plan ? Sigur că da ! Probabil că onoratul comitet de ridicare monumentului are planul de propagandă pentru alte părți ale țării aceștia, cât și pentru altă lume, decât aceia căreia ne adresăm noi; pentru noi cei ce avem menirea pe care însuși Creangă a avut-o câtva timp, cred că e destul apelul lansat și ca atare să pornim la lucru !

Indemn pentru acest lucru să'l avem pe marele Creangă, cari a știut să fie toată viața sa, acelaș țăran cu bun simț, ca atunci când făcea pozne și „boscării”, ce ne fac să râdem cu lacrimi și pe copii ca și pe oamenii maturi. D-l Const. Lucian în „Pag. Inv.” din Curentul, amintea faptele de mai sus, sugerând și felul în cari dascălii ar putea aduce obolul lor, preconizând, serbările și sezătorile cu elevii și adulții.

Căci nu-i destul să contribuim noi personal la această recunoștință bine meritată, ci trebuie să răscolim efectul operii în massa poporului, în limbajul căruia este scrisă ! Timpul, cari cu cât trece, scoate în relief opera măreață a sfătuitorului Creangă din Humuleștii Neamțului, va ști să aprecieze și gestul acelora ce cu adevărat au înțeles și chiar au practicat ceva din opera lui. Căci dacă vreo scriere trebuie să călăuzească pe dascăl în fiecare zi, numai opera optimistă a lui Creangă să ne fie oglinda în cari mereu să ne vedem pe noi, atât în raporturile cu școlarii, cât și cu toți ceilalți oameni. Optimismul viu și sănătos ce se desprinde din fiecare pagină scrisă de Creangă, e optimismul plin al păturii țărănești, din cari cu toții am plecat. Creangă este reprezentantul cel mai fidel al

acestei pături de regenerare, al acestei pături massive ce nu și-a dat încă vigoarea-i pe față. Elemente noi sunt așteptate să țâșnească din acest rezervor național, pentru binele nostru al tuturor, nouă revenindu-ne greaua sarcină a-i descoperi!

Prin înălțarea monumentului proiectat, nu preamărim pe Creangă în sine, ci apreciem întreaga pătură țărănească din care el s'a ridicat, s'a inspirat și pentru care a muncit, făcând-o cunoscută hăt, departe!

La 1 Martie 1937, se va putea vedea, cât am știut noi dascălii să facem nu pentru noi, nici pentru Creangă ci pentru acei ce ne place să-i chemăm „talpa țării”, în sensul strict-onorabil al cuvântului.

Propunerea D-lui Luchian de-a da fiecare elev câte 1 leu e f. nimerită! La fel putem folosi orice ocazie, de a aduna câte ceva, dela locuitorii cari dacă vor fi lămuriți, desigur că nu vor refuza.

Mă gândesc și la propunerea următoare: cooperativele școlare, înființate în acest an, n'ar fi oare indicate a da câte 100–200 lei, din beneficiul anului acesta? Propunerea aceasta făcută de subsemnatul, a fost admisă de elevii și dascălii școalei noastre. (Pentru a fi siguri de unanimitate să cetim la școală sau la șezători una, două din poveștile scriitorului, și pe urmă să apelăm la obolul elevilor sau părinților).

Credem că învățătorimea, mai ales cea din jud Neamț, va da și de data aceasta dovedă, că înțelege folosul real al operii lui Creangă în educația de toate zilele, credem că înțelege de ce străinătatea apreciază din ce în ce mai mult pe Creangă din Humulești și, când i se cere un asemenea gest, va da concursul nelimitat pentru preamărirea și cinstirea nemului românesc, prin alesul ei Ion Creangă.

N. B. (Pentru monumentul lui Creangă, Cooperativa școlară „Spiru Haret“ din Săvineni se înscrive cu suma de lei 200, la cari se vor aduna celealte contribuții, în sensul preconizat).

TEOFAN MACOVEI

N. R. Publicăm articolul D-lui Macovei, amintind că s'a cerut dela început, Ministerului Instrucțiunii a se ordona ca toate școlile din țară să facă „Sezători I. Creangă“ cu care prilej să se adune fonduri pentru monument. Până se va face în toată țara, să începem noi județul Neamț, pentru care lăudăm începutul făcut de D-l T. Macovei.

Banii se vor trimite la Sf. Mitropolie Iași. „Pentru Monumentul I. Creangă din Neamț“.

Insemnări.

Invățătorii.

Se aproape timpul încheerii unui nou an de activitate în școală, cu care învățătorii încrustează pe firul istoriei Neamului, încă un pas înspre valorificarea totală a forțelor poporului nostru. Slujitori modesti, corecți și cinstiți ai idealului național, învățătorii, răspândiți pe tot cuprinsul țării, consolidează și construiesc cu admirabilă perseverență sufletul românesc. Ei primesc cu brațele deschise, din mâinile părinților, copiii dela 7 ani, spre a-i crește și reda țării, parcă spunându-i: „sprijină-te pe ei ca pe stâlpi și desăvârșește-ți rolul, căci vrednici vor fi să răspundă chemării“. Ei stau călăuză de răspântie și arată fiilor țării calea ce trebuie să urmeze, pregătindu-i în acest scop, ca să fie oameni și cetăteni cum se cade. Cultivând tradițiile și transformând forțele latente, în puteri creatoare, își pun zi de zi și ceas de ceas, sufletul și viața lor la temelia acestei imense opere de consolidare națională, la care concură ca nici o altă breaslă de slujitori ai statului, fiind singurii răspândiți pe toată suprafața țării, dela cel mai îndepărtat cătun din cele 15.000 sate românești și până la cel mai mare oraș, din cele 172.

In afara de împlinirea datoriei depe catedră, învățătorii îndeplinește, cu nesdruncinată credință, opera de culturalizarea maselor cu prilejul cercurilor culturale. Ei se găsesc peste tot activând, în toate organizațiile care călesc sufletul național: cercuri, cămine și atenee culturale, străjerii, pregătirea premilitară și e singura categorie de slujitori ai țării, din care nu se recrutează subminatori și tulburători ai ordinei statului. Ca muștele de perete, aşa se îsbesc de învățătorul, tradiționalist și naționalist, toate ideologiile bolnave ale unei societăți subminată de sentimente morbide internaționaliste.

Cu sufletul și cu fapta, învățătorul român, stă, cu sacrificii și abnegație, ca o proptea, în care se sprijină toți ce, în aceste zile, se îmblătesc, pe cărările vieții.

El temperează, în sate și orașe, exaltările desechilate în veselii și petreceri și măngâie în desnădejde și dureri; sfătuiește în cazuri de boli, învață în gospodărie și îndrumă pe căile binelui și frumosului pe toți cu care vine în contact. În însuflarea lui, fiecare învățător își visează satul, să-l vadă ca pe o grădină plină de pomi și flori, cu gospodării model, cu gospodari și gospodine muncitori, harnici și cinstiți, între care să nu existe niciodată pricină de zurbavă sau judecată; unde nimic să nu rămână în stare latentă și nici o energie să nu se tolănească lenevindu-se, ci fiecare să lucreze nu scontând roade numai în timpul mărginit al vieții sale pământești, dar în viitor îndelungat, aşa după cum plantatorii de măslini nu-i plantează cu gând de a mânca roada ei, căci măslinul rodește abea pela 80 de ani; visează, în satul lui, domnia dreptății, bunei cuviințe, înțelegерii și luminii adevărate; încadrează unitatea etnică, satul său, în comunitatea națională pentru întărirea căreia, pregătește pe fiecare să lucreze din toate puterile. Rob al Neamului, stăpânit de simțul datoriei și răspunderii și călăuzit de omenie, învățătorul nu și aparține siesi, el este îndeplinitorul unei misiuni care-i cere adeseori, sacrificiul vieții, pe care el nu se precupește niciodată a-l da.

Tezaur de sentimente nobile, învățătorul, este prietenul ideal al oricui; cetățean conștient, om moral, de omenie și drept.

Când, însă, ne transpunem cu totul în domeniul realităților, unde pălesc multe din visuri, vedem că, mai ales, nu poate să-i lipsească unui învățător, curajul. Se vede, din toată activitatea învățătorilor, că și această virtute, face parte din armele cu care ei întreprind acțiuni care uimesc. Este cunoscut de toți, că numai învățătorul își și construеște instituția pe care o slujește: nu-și face ofițerul cazarmă nici doctorul spital și nici primarul, primărie, dar învățătorul trebuie să-și facă școală, sau dacă o are făcută, trebuie măcar să o spele și măture. Cu un curaj eroic, învățătorii întreprind toate acțiunile de bine, pe care le desăvârșesc cu răbdarea omului de sacrificiu. Câte nu întâmpină învățătorul, de câte se isbește și câte lovitură nu i se dau! Dar nici o clipă el nu încetează a avea ochii întâi la idealul către care pășește, chiar dacă rămâne desculț și merge flămând.

Păstrător al patrimoniului sufletesc al neamului, el plivește, acest suflet, de toate buruenile stricătoare și plantează, udând cu seva sufletului său, florile luminii, adevărului și sentimentelor nobile. Aceștia sunt învățătorii.

Profesorii secundari.

In congresul general al Asociației Profesorilor secundari, ținut la Timișoara, în zilele de 19 și 20 Aprilie 1936, domnii colegi din învățământul secundar, au desbătut, cu toată competența, problema națională. Dăm, mai jos, moțiunea votată de congres și lăudăm, din tot sufletul, inițiativa acțiunii de lămurire a opiniei publice, ce au hotărât s'o ia domnii profesori.

1) Profesorimea secundară crede că este cu totul anormal că în țara noastră elementul românesc să fie pus în inferioritate față de minoritari în mai toate ramurile de activitate.

2) Ea își dă seama că această situație anormală se datorește în parte stărilor de după marele război din România întregită, dar mai ales neglijenței și lipsei de atenție din partea conducătorilor țării ca și nepăsării din partea societății românești.

3) Crede că o asemenea situație nu poate fi tolerată, ci trebuie îndreptată prin măsuri de stat, ceeace urmează a nu se face brusc cu perturbări dăunătoare bunului mers al ei, ci printr'o acțiune continuă și hotărâtă urmărită cu tărie și cu stăruință.

4) Atrage numai atenția conducerii statului și cetățenilor în ce privește celealte ramuri de activitate.

5) În privința școalei și învățământului profesorimea secundară are dreptul să-și spună cuvântul cu hotărîre și cu voință de a determina îndreptarea.

6) În acest scop, crede că se impune întărirea caracterului național al școalei românești prin încurajarea, susținerea și ajutorarea elementelor tărănești înzestrare, asigurându-se fiilor de români un loc cât mai larg în școală.

7) Pentru ca educația viitoarelor generații să fie făcută în spirit național și în cea mai deplină concordanță cu interesele superioare ale neamului, crede că este absolut necesar ca sarcina formării viitoarelor generații să fie încredințată numai românilor.

8) Socotește deasemeni că și copiii minoritarilor, dacă vor să trăiască în țara românească, trebuie să-și formeze educația cu profesori români, în spiritul românesc și în limba română.

Ca urmare a celor expuse, adunarea propune ca mijloace de realizare următoarele :

a) Desființarea școalelor minoritare particulare și trecerea elevilor la școlile de stat; b) alocarea unor fonduri masive în buget pentru crearea de burse destinate copiilor înzestrăți de țărani români; c) crearea de burse ale județelor și comunelor. În acest sens cere guvernului să facă toate diligențele pentru recuperarea fondului Emanuil Gojdu dela Budapesta; d) Destinarea unei cote din fondurile comitetelor școlare aceluiași scop; e) înființarea unei taxe proporționale pentru sprijinirea elevilor săraci; f) întreținerea de căminuri pentru elevii români dela țară; g) înființarea de școli secundare rurale înzestrăte cu material și corp didactic ales; h) stabilirea unei juste proporții între elevii români și minoritari, astfel ca românii să aibă cel puțin $\frac{3}{4}$ din locuri; i) oprirea pătrunderii pe viitor a minoritărilor în profesorat cu respectarea drepturilor câștigate ale actualilor profesori cari urmează a fi scoși la pensie cât mai curând întregindu-li-se anii de serviciu.

Făcând aceste constatări, recomandări și propuneri, profesorimea secundară, întrunită în adunarea sa generală anuală din Timișoara, are conștiința că contribue la întărirea caracterului național al statului și la asigurarea primatului românesc în toate domeniile de conducere și activitate ale statului românesc.

In sensul celor de mai sus Asociația generală a profesorilor secundari din România consideră de a sa datorie și-și ia sarcina să întreprindă o acțiune intensă și stăruitoare spre a infiltra în spiritul public și a face să triumfe ideia că în România trebuie să domine, și să stăpânească elementul național.

MIHAI AVADANEI

Cărți

Calistrat Hogaș, viața și opera lui. Ed. „Cartea Românească”, 128 pagini, 40 lei de Prof. Dimitrie L. Stăhiescu.

Conjudețeanul nostru D. S., prof. la Galați, vorbește în această carte despre viața și opera marelui scriitor, care a trăit în județul Neamț și pe ale cărui frumuseți le-a cântat și colindat ca nimeni altul.

Un bogat material de scrisori și amănunte din viața istoricului povestitor, primesc lumenă tiparului, prin munca D. S., căruia trebuie să-i fim recunoscători pentru aceasta. Cartea trebuie citită de fiecare din noi, pentru a scoate, în sufletele noastre, din negura uitării, pe acel care a cântat cu neîntrecut meșteșug plaiurile pe care trăim.

O pagină din evoluția culturii la granița de nord-vest a țării. de D. Mărgineanu, Revizor școlar al jud. Sălaj. În 128 de pagini, D. Mărgineanu, cu statistici și documente, ne arată evoluția culturală, din punct de vedere național, la granița de N.-V. a țării, unde școala românească are de luptat cu acei cari se încăpătânează a

consimți să credă că acest pământ este al nostru și că numai noi avem drepturi asupra lui. D-sa arată nelealități, față de statul român, a învățătorilor minoritari, cărora le arată, cu documente zdrobitoare, că nu dela Buda-Pesta trebuie dirijată cultura și școala, pe pământul scump românesc, care nu are, despre ea, decât amintirea nedreptății de un mileniu, în care nu s'a putut dovedi că măcar un pumn de țărână, de dincoace de Tisa, ar fi al Ungurilor.

D. Mărgineanu face cu această carte, pe care ar trebui să o cetim toți învățătorii, școlii și țării, un mare serviciu.

Ofițerul de rezervă. Piesă de teatru popular, de Avram Stefan, învățător la Ghigoești, jud. Neamț.

Colegul nostru, D. A. S., a tipărit, în memoria învățătorului N. Lefter, mort în răsboi, piesa aceasta, în care se vede rolul pe care l-a jucat învățătorul român în desvoltarea sentimentului național, înainte de răsboi, în clasa lui din școală, precum și acela ce l-a avut pe câmpul de bătaie, ca ofițer de rezervă, unde, eroic, au rămas atâția. Piesa a fost jucată, înainte de a fi tipărită, de elevii școlii din Ghigoești în mai multe sate și a fost bine apreciată — ceiace l-a determinat să o tipărească — iar astăzi se poate procura dela librării sau autor, pe prețul de 6 lei.

Reviste

Școala și Viața. Anul VI No. 9, cuprinde următoarele: Romain Rolland despre copii și despre școală de A. D. Culea, tot despre manualele școlare de Eleonora Filipescu, John Dewey și problema interesului în învățământ de I. Alexandrescu-Olt, Învățământul public în Rusia Sovietică, traducere de I. D. Diaconescu, Primăvara în sufletul copiilor de Florin Stănică, precum și o cronică, recenzii, etc.

Subliniem din acestea, articolul privitor la manualele școlare, unde problema procurării lor și a calității ne preocupașă așa de mult și pe care am pus-o în discuție la 3 congrese generale și vom pune-o, până la soluționarea pe care o așteptăm și asupra căreia atragem atenția oficialității, căci în forma de astăzi, manualele școlare sunt nefolositoare sau stricătoare, prin calitate și o piedică în îndeplinirea datoriei învățătorilor, prin scumpe. Apoi acel despre John Dewey și problema interesului în învățământ și Primăvara în sufletul copiilor.

Revista cursurilor și conferințelor antologie cugetătorilor Români. Buc. Anul I No. 1. În această revistă se publică conferințele cele mai de seamă rostite de cugetători români, la Radio sau la dif. fundații ca și unele cursuri dela universitate.

În acest număr, d. Prof. I. Petrovici, Maiorescu zilelor noastre, vorbește despre: „Puterile muzicei” și „Poezie și logică”. În comparație cu alte arte, d-sa arată rolul muzicei, limitându-i puterile la evocări și predispuneri, cărora le lipsesc adâncimea ce o poate avea spre ex. o operă de pictură.

Logica și poezia, adesea sunt, spune d. P., certate. D-sa citează versuri din poezii apreciate, de unde lipsește logica,

Chiar din Eminescu dă câteva exemple de versuri fără logică. Lipsa de logică este, dar, ciocul multor poezii.

D. Mircea Djuvara, despre: „Libertate, dreptul pozitiv și dreptul rational“ - Ilustrul profesor, desbate problema libertății, adesea rău înțeleasă și deci confundându-se cu robia, precum și legătura dintre dreptul pozitiv și rational.

D. Trancu Iași, despre: „Beethoven, Chopin, Enescu“.

D. Al. Crăiniceanu: „Pentru ameliorarea raselor umane“ și Pr. I. Mihălcescu, curs asupra Islamismului, în care se arată ce este islamismul față de creștinism și alte religii. Islamismul nu aduce nimic nou și dacă trăește, este că are câteva împrumuturi din creștinism, deci cu viață veșnică, dar și acestea interpretate anapoda și uneori deformate. Mahomed n'a fost profet, ci un om politic.

Sociologie Românească No. 3 și 4. Revista Sociologie Românească umple un gol mare în publicistica noastră. Așa se explică și răspândirea ei. Tot ce se publică este de un mare interes, atât pentru cine vrea să cunoască țara și satele cât și pentru acei ce vor să facă monografii și studii sociologice.

La No. 3 semnează d-nii: Prof. Gusti, C. Brăiloiu, Traian Herseni, Raul Călinescu, Tudor Viranu, Mihai Pop, Ion Conea, H. H. Stahl, Lena Constante, Florea Teorescu, Octavian Neamțu, articole despre: Considerații în legătură cu un concurs universitar. Documente și propuneri pentru modificarea legii și regulamentului.

Cântec de sfârșit de clasă. Consecințe pedagogice ale sociologiei copilului. (În acest articol d-l T. Herseni arată că nu trebuie studiată numai individualitatea ci și societatea, clasa. Nu numai fișe individuale, dar, și **sociograme**. Să se cunoască clasa în tot ca o unitate ce este, pe care să o direcționăm după opinii și insuși). Ne trebuie așa dar și o **sociotechnică școlară**, pe lângă psihotechnică). Pescuitul la Șant. Definitia Europei. Un plan de cercetare lingvistică. Nemeși și rumâni din Clopotiva (Foarte interesant p. a cunoaște organizarea vieții în satele noastre). Cum și-a făcut Moș Bocioc, din Drăguș, viața 'ntreagă, o gospodărie cum nu se află alta.

Un apocalips maramureșan: cuvânt de arătare pentru viața Patriarhului Avraam. Monografia comunei Aninoasa. Biserici vechi de lemn din Ardeal. Descartes în românește s. a.

In No. 4, d-l Prof. Gusti semnează: Cunoaștere sociologică și acțiune culturală.

Venturia Manuilă: Importanța factorilor sociali și biologici criminogeni în asistența delicvenților minori. I. C. Cazan Strigătură. Stefanie Cristescu: Frevența formulei magice în satul Cornova: Descântece de dragoste și joc.

Cronici, d-nii: Herseni, Halippa, Heroiu.

Documente, d-nii Stefănuță, Stahl, Golopentia, Stefanie Cristescu.

Recenziile, d-nii: Stanciu Stoian, Traian Herseni, P. E. Mosely

In ținută ireprosabilă, cu un material extrem de bogat, însemnat și variat, rev. Sociologie Românească, este, fără îndoială, una din cele mai bune publicații ce apar în limba românească.

Invățatorimea Vasluiiană, An. II No. 1. O nouă revistă dăscălească, ce face cîinte publicațiilor de acest fel. Cuprinde articole școlare, literare și profesionale.

Școlare: Caracterul de Sem, Cozma, Lectura ca mijloc educativ

de I. Filipiuc, Constatări de Gh. Dascălu, Metode, curente și sisteme în educație și pedagogie de C. Didilescu.

Literare : Pe marginea unui jubileu de Prof. Em. Gaiu, Dragoste de mamă de Constanța Manoilescu, Spătarul Nicolae Milescu de O. Mărculescu, Folklor de V. G. Costin. Pe lângă o cronică bogată, revista cuprinde și câteva pagini unde scriu elevii normaliști. Ne-ar fi încântat și pe noi, dacă la revista noastră am fi primit colaborarea viitorilor colegi. Pe viitor, vom organiza și vom cere această colaborare, noi.

Felicităm pe colegii vasluieni pentru ținuta revistei.

Scoala dela Ilfov. An. VI No. 2-3. Imbogățindu-și cuprinsul, revista colegilor ilfoveni își duce înainte drumul de luptă pentru interesele școlii și învățătorimii și de cultură pedagogică și generală. Iată căteva din problemele ce desbate acest număr : Fișa individuală de N. Gr. Popescu-Copăceni, Educație și cultură de Al. Trifu, Invățământul intuitiv de V. M. Dimitriu, Desenul ca factor educativ în școală de Marius Popescu, Pedagogia, istoria și sociologia în slujba idealului național de N. Popescu-Optași, Rolul dexterităților în învățământul primar și a.

Preocupări didactice. An. I No. 7, Continuă seria de articole a D-lui profesor I. Dragan, despre comunitățile de muncă. În acest articol d-sa să mai multe lucruri realizate — în cadrul comunităților de muncă — după cum se găsesc consemnate în condica de procese verbale, d-l N. Ploscaru-Buhuși, un plan de lectie de geografie, d-l prof. V. Savin continuă discutarea problemei biologice a societății omenești, începută cu No. 2, iar d-l prof. Victor Taranu începe, în acest număr, un foarte interesant studiu asupra poeziei lirice române. Recenzii și cronică, semnate de d-nii N. Arhip și M. Cojocaru. Revista Revistelor, d. M. Cojocaru.

Afirmarea, An. I No. 1 și 2. Apărând la Satu Mare, unde se găsesc, încă, atâția străini și mulți înstreinați, revista „Afirmarea” este, cu adevărat, afirmarea, cătorva tineri, pe toate tărâmurile : social, literar, medical, pedagogic, științific, regional. Unul din ei — primul redactor — este conudențianul nostru C. Gh. Popescu, care semnează primul articol : Specific provincial, făcând bogate recenzii și însemnări în amândouă numere. Dela al doilea număr, se observă o îmbunătățire, care va progresă desigur.

Subliniem din No. 2 articolul d-lui P. Țiuca despre : Vechimea elementului românesc din Sătmăra, a d-lor : Popescu, Luca, Solomon.

Dorim revistei Afirmarea, să se afirme până ce toată lumea va confirma, că acolo este, aşa cum trebuie să fie, un suflet românesc, luminat, mandru și conștiu.

Gândirea. An. XV No. 4, cuprinde : Duhul sărbătorii de V. Bâncilă, Se'nsoară Marinică de N. Grevedia, În centrul atenției divine de V. Voiculescu, Pârvan și contemplația istorică de Dan Bottă.

In acest număr se găsesc multe poezii în spiritul traditionalist-gândirist, semnate de d-nii : Pan M. Viziurescu, Grigore Popa, Gherghinescu Vania, Matei Alexandrescu, George Dumitrescu, Aurel Sânger, Alexandru Călinescu, Iulian Popa și N. Crișan. Recenzii

semnează d-nii: Septimie Bucur: două cărți despre existență, Pan M. Viziurescu: C. Narly, istoria pedagogiei și Vintilă Horia: Universalile lui Leon Daudet. Cronica literară de Ovidiu Papadima. Cronica spectacolelor de Toma Vlădescu și cea plastică de Aurel D. Broșteanu. Subliniem bogăția și conștiinciozitatea acestor croniți.

Lumea Nouă An. V No. 3 și 4. D-l Mihail Manoilescu, semnează căte un articol despre: „Geneza și destinele corporatismului contemporan și „Masă și destin“.

Subliniem pe cel dintâi prin care doctrinarul dovedește că a merge către corporatism — ceeace facem — este, de fapt, o revenire la ce a fost mai înainte.

D-l Ing. Cristea Niculescu, face în ambele numere, un documentat studiu despre teoriile d-lui Manoilescu asupra comerțului internațional și a protecționismului. D-l Cristea Petrescu, Considerații pentru o nouă știință economică. D-l Florin Grigorcea, egoismul social, d-na Elena M. Manoilescu, Drepturile masselor etc. Sub capitolul „Pe linia vremii noastre“, Revista cuprinde comentarii, în vedere naționaliste, a tuturor faptelor și evenimentelor însemnate ale zilei, De altfel toată revista e un suflu de naționalism sănătos.

M. A.

Pagina oficială.

— Un grup de colegi din județ, au luat inițiativa de a organiza după terminarea cursurilor, o excursie cu următorul intinerar :

Piatra-Neamț—Galați cu trenul; Galați—Sulina cu vaporul și vizitarea Deltei Dunării; Sulina Constanța cu vaporul pe mare și vizitarea Coastei Mărei Negre—Intoarcerea Constanța, București, Piatra-Neamț.

Cu această ocazie participanții la excursie vor avea prilejul să cunoască locuri frumoase pe care individual ar fi greu să le viziteze.

Doritorii sunt rugați să trimită adeziunile la Revizoratul Școlar.

Costul excursiei se va comunica ulterior.

— În conformitate cu ord. M. I. P. No. 63992 | 936 și ordinilor circulare din anul trecut, se pune în vedere tuturor învățătorilor din județ, că odată cu venirea primăverei, să reînceapă cursurile în aer liber, care sunt absolut obligatorii, atât pentru sănătatea și sufletul copiilor, cât și pentru combaterea analfabetismului. Pe viitor toți învățătorii vor face cursuri pe zile întregi, cunoscând că acolo unde nu sunt săli de clas suficiente, cursurile să se țină în aer liber.

Conform ord. M. I. P. No 51600 și 56728 | 936, vă facem cunoscut că școalele la care se găsește personal care a urmat la cursurile din unul din centrele de îndrumare ale O. E. T. R. sunt obligate să formeze unități de străjeri și cercetași pentru educația tineretului dintre 7—18 ani băieți și 7—21 ani fete. Odată unitatea formată, tot corpul didactic dela acea școală este obligat să ajute mișcarea. Orice neglijență sau lipsă de interes, este considerată ca o sabotare și deci pedepsită.

Deasemenea în conformitate cu ord. M. I. P. No. 63834 | 936, se aduce la cunoștință că toate organizările de tabere sau colonii de vară cu tineret școlar sau particular, conform legii O. E. T. R. fiind supuse controlului și directivelor O. E. T. R. eei care intenționează să se organizeze trebuie să anunțe secretariatul O. E. T. R. București, Calea Victoriei No 52 până la 25 Maiu 1936.

Potrivit ord. №. 63832 | 936 a M. I. P. vă aducem la cunoștință că toți M. C. D. și toți elevii școalei, fără excepție, trebuie să ia parte la ceremonialul ridicării și coborârii pavilionului național.

— Cu ord. №. 52619 | 936 al M. I. P. face cunoscut că este obligatoriu ca învățătorii să conducă regulat elevii la serviciul religios în Duminici și sărbători.

M. I. P. cu ord. №. 70385 | 936 pune în vedere tuturor M. C. D. că este absolut interzis să se plăti suplinitorii pe timpul concediilor cu mai puțin de 75% din leafa titularului. Celor dovediți că au plătit mai puțin li se va reține din leafă și pe trecut suma plătită mai puțin și se va da suplinitorului.

Revizor Școlar, S. PURICE

